

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10P/34/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614205027
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2014:5614205027.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Č. - Š., nar. X. X. XXXX, V., nar. XX. X. XXXX a R., nar. X. X. XXXX, všetci bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, deti rodičov: Ž. Č., nar. XX. X. XXXX, bytom R. V., S. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Tamarou Maďarovou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, M. M. Hodžu 3 a Š. Č., nar. X. XX. XXXX, bytom R. V., S. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Dagmar Slafkovskou, advokátkou so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Námestie osloboditeľov 37, o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

Maloletý Š. Č., nar. X. X. XXXX, maloletý V. Č., nar. XX. X. XXXX a maloletá R. Č., nar. X. X. XXXX, s a z v e r u j ú do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Š. Č., nar. X. X. XXXX, minimálnym výživným, určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, mesačne, na výživu maloletého V. Č., nar. XX. X. XXXX, minimálnym výživným, určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, mesačne a na výživu maloletej R. Č., nar. X. X. XXXX, minimálnym výživným, určeným podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov, mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám matky detí, od 3. 6. 2014.

Zameškané výživné za obdobie od 3. 6. 2014 do 31. 8. 2014 na maloletého Š. Č. vo výške 79,58 eura, na maloletého V. Č. vo výške 79,58 eura a na maloletú R. Č. vo výške 79,58 eura, súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 3 eurá na každé z detí, spolu s bežným výživným, tiež k rukám matky detí, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, pričom omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na začatie konania, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 3. 6. 2014, sa matka maloletých detí Č., Š., V. P. R., domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k deťom tak,

že sa zverujú do jej osobnej starostlivosti, s právom maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, za súčasného uloženia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletých detí minimálnym výživným, od podania návrhu. Stretávanie otca s deťmi upraviť nežiadala. V návrhu uviedla, že otec detí je jej manželom V spoločnej domácnosti nežijú 2 mesiace. V minulosti už raz boli zosobášení a boli rozvedení. Dňa 16. 6. 2012 sa opäť zosobášili. Otec detí sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti ku svojej matke. Je poberateľkou dávky a príspevkov v hmotnej núdzi. Vykonáva verejnoprospešné práce pre Mesto R. V.. S deťmi býva v nájomnom byte, kde platí 137 eur mesačne. Okrem toho kupuje pevné palivo podľa potreby. Deti navštevujú základnú školu, a to 7. a 6. triedu. V škole sa nestravujú, iné ako bežné výdavky na ne nevznikajú.

Otec s návrhom matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností súhlasil.

Právna zástupkyňa matky trvala na podanom návrhu. Zameškané výživné navrhla povoliť otcovi splácať v splátkach po 5 eur mesačne na každé z detí.

Právna zástupkyňa otca súhlasila s podaným návrhom. Zameškané výživné však navrhla otcovi povoliť splácať v splátkach po 1 euro mesačne na každé z detí. Poukázala na to, že aj pri určení minimálneho výživného budú výdavky otca vyššie ako jeho príjmy a nebude mať výživné z čoho platiť. Otec napriek tomu, že si dorobil vzdelanie, nemá možnosť reálne sa zamestnať a zvýšiť si tak príjem.

Kolízny opatrovník maloletých detí navrhol návrhu matky vyhovieť, nakoľko nie je v rozpore so záujmami maloletých detí.

Matka pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedla, že s otcom detí nežijú v spoločnej domácnosti od konca marca, resp. začiatku apríla 2014. Od odchodu zo spoločnej domácnosti otec na výživu detí ničím neprispel. Deti jej vraveli, že im dal po 5 eur vreckové, avšak nevedela uviesť, na čo ich použili. S deťmi býva v nájomnom mestskom byte. Poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 321,10 eura mesačne a prídavky na deti vo výške 71,56 eura mesačne. Výdavky na nájomné sú 137 eur mesačne, na plyn 18 eur mesačne, v zimných mesiacoch na drevo 80-90 eur mesačne. Maloletý Š. je žiakom 8. triedy, maloletá R. žiačkou 7. triedy a maloletý V. žiakom 6. triedy základnej školy. Na deti vznikajú bežné výdavky, sú zdravé. Stravujú sa v škole, kde je výdavok 2-3 eurá mesačne.

Otec pri výsluchu na súdnom pojednávaní uviedol, že s matkou detí nebývajú v spoločnej domácnosti od mája 2014. Od odchodu zo spoločnej domácnosti na výživu detí neprispel, nakoľko dávky dostávala matka. Približne pred 2 mesiacmi dal matke detí 20 eur. Poberá dávky v hmotnej núdzi vo výške 61 eur mesačne. Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou, ktorej zatiaľ na bývanie neprispieva. Na stravu jej prispieva sumou 50 eur mesačne. Majetok nevlastní.

Okrem výsluchu rodičov súd vykonal vo veci dokazovanie aj listinnými dôkazmi, a to rodnými listami maloletých detí, sobášnym listom rodičov, dohodou o vykonaní menších obecných služieb organizovaných obcou, rozhodnutiami Centra právnej pomoci o priznaní nároku na poskytnutie bezplatnej právnej pomoci rodičom, lustráciou rodičov v databáze Sociálnej poisťovne, správami Úradu práce, soc. vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, správou Mesta Liptovský Mikuláš a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 10P/39/2014, zistiť nasledovný skutkový stav:

Maloletý Š. Č., maloletý V.T. Č. a maloletá R. Č. sú deťmi Š. Č. a Ž. Č.. Rodičia maloletých detí uzatvorili manželstvo dňa 16. 6. 2012. Dňa 2. 7. 2014 podala matka návrh na rozvod manželstva s otcom maloletých detí.

Matka je nezamestnaná, evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1. 9. 2004. Na základe dohody o vykonaní menších obecných služieb organizovaných obcou zo dňa 30. 5. 2014 vykonáva menšie obecné služby pre Mesto R. V. v období od 2. 6. 2014 do 30. 11. 2014. Z výkonu uvedených prác jej nevyplyva žiadny príjem, nakoľko odpracovanie je potrebné pre poberanie aktivačného príspevku. Je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi, ktoré sú jej poskytované preddavkovo z dôvodu prebiehajúceho konania o určenie výživného na manželku a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Priemerná výška dávok v hmotnej núdzi v roku 2014 predstavovala 355,03 eura, od júna 2014 poberá dávky vo výške 321,10 eura. Má 3 vyživovacie povinnosti.

Otec je nezamestnaný, evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 15. 11. 2010. Do 31. 5. 2014 bol pre účely poskytovania dávok v hmotnej núdzi spoluposudzovanou osobou spolu s matkou detí. Od 1. 6. 2014 sú mu poskytované dávky v hmotnej núdzi vo výške 61,60 eura. Má 3 vyživovacie povinnosti.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa Zákona o životnom minime.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, v znení platnom od 1. 7. 2014, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vyhovel, nakoľko mal preukázanú jeho dôvodnosť. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, a to minimálne od mája 2014. Obaja rodičia zhodne navrhli, aby maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, s právom maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. V osobnej starostlivosti matky neboli tvrdené, ani zistené, žiadne nedostatky a so zverením detí do osobnej starostlivosti matky súhlasil aj kolízny opatrovník. Prihliadajúc k výške príjmov a výdavkov otca mu súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí minimálnym výživným, t. j. 30 % zo sumy životného minima na

nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa § 2 písm. c) zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov mesačne, ktoré aktuálne predstavuje 27,13 eura mesačne. Napriek tomu, že potreby maloletých detí by odôvodňovali vyššie výživné, súd nemal preukázané, že by aktuálne bolo v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživu maloletých detí viac ako minimálnym výživným. Je tiež potrebné uviesť, že na deti nevznikajú iné, ako bežné výdavky, deti sa nevenujú záujmovej činnosti, sú zdravé, pravidelne neužívajú žiadne lieky. Deti majú zabezpečenú aj stravu v školskej jedálni za zľavnenú cenu vo výške približne 3 eurá mesačne. Počiatok platenia výživného súd určil od podania návrhu, t. j. od 3. 6. 2014, nakoľko nemal preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa pre spätné priznanie výživného. Zameškané výživné vzniklo za obdobie od 3. 6. 2014 do 31. 8. 2014 vo výške 79,58 eura na každé z detí (za 28 dní mesiaca jún 2014 pomerná časť vo výške 25,32 eura a za mesiace júl-august 2014 po 27,13 eura mesačne). Vzhľadom na príjmové pomery otca mu súd povolil splácať zameškané výživné v splátkach po 3 eurá mesačne na každé z detí, spolu s bežným výživným, pod sankciou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia ktorejkoľvek splátky. Výška mesačnej splátky, navrhovaná právnu zástupkyňou otca, t. j. 1 euro mesačne na každé z detí, bola neprimerane nízka, nakoľko uvedeným spôsobom by otec splácal zameškané výživné viac ako 6 rokov, čo je v rozpore so záujmami maloletých detí. Súd však prihliadol aj ku skutočnosti, že výživné je platba slúžiaca na úhradu bežných potrieb maloletých detí, pričom výživa maloletých detí za obdobie vzniku zameškaného výživného už zabezpečená bola. Preto jednorazovým nezaplatením zameškaného výživného nedôjde k ujme na právach maloletých detí.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením tak, že ich náhradu účastníkom konania nepriznal, nakoľko konanie bolo možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku prostredníctvom Okresného súdu Liptovský Mikuláš na Krajský súd v Žiline v troch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.